

Ane' Tutuna'nane'

JOONIE

Daarivuu'nane'

Kara Baavootunanka Ane'kooning

1:1 Araka-koo O'noriaing Ee'noko Mutaanang-nupoong Taaravarampiauka'
3:11 Nii' Naruna' Naruna' Piaameeriaing

Araka-koo O'noriaing Ee'noko Mutaanang-nupoong Taaravarampiauka'

(1:1–3:10)

Karistoo' Tee Kara Domaang-po'nung Okovenung Sira'pari Otong

1 Nii' teing kara sira'nuka tee-koo kapoo' tutuna' masipo'keta otoi otomaung-koo, ee'nung naning-naumpura poko ooampiring, tee Kumponing Bakaang Kara Domang-anta-koong Okovenung. ²Ee', tee Domaang Otoi-oto' tampa' sira'pario' niikaang dutai ooampima taaravampiko', ee'noko birenge kompampiri keerooroampiru'. Tee'koo dii' naurarampima daankiampimaung tee Karistoo' Domang-anta tee' nari' otoi otomaung. Bauma ninka otoko' ee'noko depeto nii'anko siarara sira'paru'. ³Tee nii'ke ooampira ee'noko taaravampiru'nung daankiampimaung dii'koo, dii' nii' ninka nari' tapo'meerira tampa' masika' onkeonke'meerii'naang, ee'noko Niuma ninka ee'noko Bauring Jiisuu' Karistoo'daang ninka nari'. ⁴Tee aung ane' karavoto~ ninge daariansing nii' ookara tee' nari' minkuamaatomana' nkomarira doturotue maanto'murii'naang.

Tee Araka-koo O'noriaing

⁵Aung tee doorenang nii'ke taaravampiru'nung teieta Bauring-eta dii' naurarampimaung; Kumponing tee araka ee'noko tee tee-koo oki'noo'

mutaanang otoa' bakei. ⁶Nii'koo baata aa'parimaing, “Nii' tee ninka miirunanka,” nka mutaanang-koo otoroita' teing teing tosiarimaing ee'noko kapoo' masikung narung siona' otoroa'. ⁷Teka baata teing araka-koo otoromaing tee Jiisuu' araka-koo otoa' nari' teing teing oovuning ninka miirumpei otoromaing, ee'noko teie erenge Kumponing Bauring Jiisuu' Karistoo'koonge tee tonta'urima biikaning oraka' nkonanka-ita kiiroraa'antavuripeu'.

⁸Tee'koo aa'mariri dei, “Nii' oraka' nkonanka oto'memuria',” nii' nii'ka tosimaripeu' ee'noko kara masikung nii'koo otoarupeu'. ⁹Nii' niikaning oraka' nkonanka sira'mariko deeko' teie tee bakaang maraka-anta siompui tampa' makosina' nkomuriaing ee'noko oraka' nkonanka tonta'memurira kiiroraa'antamuriai ookara kapoo'nanka koonto' deeaing-eta. ¹⁰Nii' oraka' nkonanka oto'memuriaung tammariri dei nii' teing tosimaripeu' ee'noko Kumponing tosi-bauko tampampipeu', ee'noko bakaang kara nii'koo otoarupeu'.

Karistoo' Tee Niikaang Pakupaku

2 ¹Ee aing nkaning toirekaa', aung kara tee ninge dii' daairerompimang dii'ke oraka'nko ncoveriaroo'naang, teka dii'koo narunge orara nkovuko deeko', nii' teing tee meeroo'nara oto'memuring Bauma-anko tampo-antamurimaing, tee naning koonto' tee Jiisuu' Karistoo'. ²Tee ee'nara niikaning oraka' nkonanka-koo Kumponing-nung iira o'antavuu'naang tonta'memurima boo'paru'nung. Ee'noko nii' naing deea' tee' o'antamemuru', teeo ookara kansinupoong tee'ke.

Baa Tee Kumponing Masika' Noru'ui Otomaung Bakaang Aarumo Siompumaung

³Nii'ke teing bakaning botonanka siompampima nii' teing ee' noru'ampimatoaing: Nii'ke doma tee Kumponing noru'ampiri otong. ⁴Baie teie naninge aa'pumaung, “Ninge tee noru'ansi o'nong,” teka teie tee bakaang botonanka siompua', tee tee tosi-bauko ee'noko tee kara masikung tee-koo otoa'. ⁵Teka tee naning bakaang kara pinka'umaung, teie tee tee-koo tee Kumponing bakaang paa dupearamaung. Ee'noko tee'koo nii' Kumponing-koo o'norining noru'marimaung. ⁶Baa tee naning aa'puaing, “Ning Kumponing-koo o'nomaung,” tee' ee'na' nari' Jiisuu'pina' koonto' otoaing.

⁷Ee dii' mmaikori', ninge tee dii'anko nerakung boto naurampima daariampa', teka tee urikung boto narung tee dii'ke Karistoo' komperira tutuntoma-ita oto'derurimaung, tee urikung botonoo' tero tareveru'nung. ⁸Teka tee aung boto ninge enang daairerompimatomaung tee deeka'pari nerakung boto bakaang masikeenoo' tee tee tee-koo Karistoo'koo ooampiru'nung ee'noko napo' dii'koo ooampimaunge. Ai' tee mutaanang

tee tankinumaang ee'noko tee araka masikung tero arakavaring. ⁹Baa tee naning aa'puaing, “Ning araka-koo o'nong,” ee'noko ba'maiko' munte'uma, tee tee mme' mutaanang-koo otong. ¹⁰Teka tee naning ba'maiko' piaavumaang tee araka-koo otong, ee'noko tee tee te' araka-koo otoko kapoo'ke dua'antavuarupeu'. ¹¹Teka tee naning ba'maiko' munte'uaing tee tee mutaanang-koo otong, ee'noko teie mutaanange nanumang tokoo nanumatomanoo' noru'ua', teie mutaanange kaputu'antavuiio' tee bakaang duta.

¹²Ee aing nkaning toire', Kumponing tee diikaang oraka' nkonanka tonta'deruring-koo Karistoo' bakaang miring-koo; tee'koo ninge tee aung kara dii'anko daariamang. ¹³Dii'ke biumatakaampie noru'eri otong tee ee'nara naning uripo'keta otomaung. Tee'koo ninge tee aung kara dii'anko daariamang. Napo' dii'anko nemia'anko daariamang dii'ke tee orara naning puru'eru'nung-koo.

Napo' dii'anko toirekaa'anko daariamang, dii'ke Niuma Kumponing noru'eri otomaung-koo. ¹⁴Dii'ke biumatakaampie noru'eri otong tee ee'nara naning uripo'keta otomaung; tee'koo ninge dii'anko daariamang. Ee'noko napo' dii'anko nemia'anko daariamang, ai' dii' teing purintariri otoring, ee'noko Kumponing bakaang kara tee dii'koo otomaunge ee'noko dii'ke puru'eru' tee naning orara.

Kansi'koong Aarumo Karaa'ampiauka'

¹⁵Aung kansi' teing ninka bakaning kapoo'nanka ninka karaa'eriauka'. Baa tee naning aung kansi' karaa'uainge tee Niuma Kumponing piaavua' otong ee'noko Kumponing bakaang paa tee-koo otoa'. ¹⁶Aing teing ookara aarumonanka kansi'kooning aa'ning: mono bakaang pia siong ee'noko dutai karaa' ee'noko naning baka daangang. Aing teing Kumponing-etaining deea', teka tee tee kansi' bakaang. ¹⁷Ee'noko tee kansi' teing ninka bakaning karakaraa'nanka tee paa'aravaing, teka tee naning Kumponing bakaang pia siompuaing tee, tee' nari' domampari otoaing ookara batei-koo.

Karistoo' Bakaang Karenara Tavo'ari Otoina'

¹⁸Ee aing nkaning toire', batei due'umaang tee Karistoo' bakaang karenung pankaing poo'naang tee' ee'na' taaraveru'na'. Enang tee'ke mmau' Karistoo' bakaning kare-nupoong porora otorong. Tee'koo nii'ke noru'ampimaung aung tee asi'nung batei. ¹⁹Aing teing nantoong nii'kooning deemparia' tero si'maaru'ning. Nii'kooning dei teing nii' ninka nari' otoropeu', teka teing tero tenkenau'noo'koo tasi'parampiri otong teing nii'kooning deeaing. ²⁰Teka dii' Tanuaang Meekung nkaveru'ning ee'noko dii'ke tee kara masikung noru'eri otong. ²¹Dii'ke tee kara masikung noru'eriaung tampama daariampa', teeo dii'ke noru'eri

otomaung-koo tee', dii' pinka'antarampima, ai' tee kapoo' tositosi tee ninka kara masikung ninka nari' otoreaung noru'eri otong dii'ke.

²² Tee tosi-nko baie? Tee ee'nara naning aa'pumaung, “Jiisuu' tee Kumponing Tero Pako'pari'nii' deea' nii' domamurira taremurianoo'koo.” Tee tee ee'nara naning Karistoo'koo karenung. Teie tee tekang ookakang Bauma ee'noko Bauring daang-antavuremaung.

²³ Naning otoa' Jiisuu' Kumponing Baurinoo' penkempuma Kumponing baurukaa'koong deempari otopeu'nung, teka baa tee naning aa'pumaung, “Jiisuu' tee Kumponing Bauring,” tee ee'nara Kumponing baurukaa'koong deempari otomaung.

Tanuaang Meekunge Nau-antamurimaung Kara Masikung

²⁴ Tee tampara doorenang dii'ke tutuntoma-ita taaraveru'nung tee Jiisuu' tee teroita Kumponing Pako'pari'nii'koong tee tampa' pinka'eriaing ee'noko tee'koo dii' teing Bauring-koo ee'noko Bauma tekang-koo otori otoriaing. ²⁵ Ee'noko tee tee kapoo' nii'koo maraka-antavuu'nung kompampiaing, tee ee'nara domaang oparavaung.

²⁶ Aung tee dii'anko daariamatomang teing ee'ning dii' tosiraarimaing biikaning aarumo nau-antarampima tee'. ²⁷ Teka tee Tanuaang Meekung Karistoo'ke aruru'nung tee dii' ninka nari' otomatoang, ee'noko dii' teing nii'nung naninge kapoo' nau-anta-koo kevi'dariaung. Tee Tanuaang Meekung narung makosi dii' nau-anta-koo ookara kapoo'nanka ee'noko tee bakaang kara masikung, daang deea'. Tee' ee'na' Tanuaang Meekunge nau-antaruru'na' Karistoo'koo pinka'dariri otoriai.

Nii' Teing Enang Kumponing Baurukaa' O'norining

²⁸ Ee'noko enang tee dii' nkaning toire' tee ninka nari' otoriaing, tenang tee oro'paravainang dotumariaina' ee'noko maia'ke daka'muriauka' tee poko. ²⁹ Dii'ke noru'eri otong Karistoo' tee koonto' ee'noko tee'koo ee' masika' noru'eriaing ookara tampa' koonto'na' otoromaing teing Kumponing paravuru'ning.

3 ¹ Ooveriko arekee' Niumai Kumponing aa'na' masika' piaamurira baurukaa' marimuru'nung. Nka tee nii' tamung baurukaa' deeaing, teka baurukaa' masikeng. Nantoonge kansi'koo-nupoonge tee' tasi'maaria', ai' teinge tee Karistoo' noru'aava'. ² Ee mmaikori', nii' teing enang Kumponing baurukaa', ee'noko tee dama'ke nii' o'noriaina' mme' sira'paravaruko noru'ampia'. Teka ee' noru'ampiri otong nii'ke: Tee toroarako nii' teing tee-pina' nari' oro'mariainge, ai' meena'poi otoina' ooampira paarimariaing. ³ Ee'noko teing ookara nantoong aing kapoo'nanka nkoaravaina' nooruupiai nempaamaing teing domang kiiroraa'antavarimaing tee Karistoo' tee' kiiroraa'ari otomana' nari' otoroo'naang.

⁴Teing nantoong oraka'nko nkoaamainge tee boto toto'paamaung, ai' oraka'nko tee boto-toto'. ⁵Teka dii'ke noru'eri otong tee Karistoo' tee sira'paru' niikaning oraka' nkonanka tonta'ua'naang, ee'noko tee-koo tee oraka'nko otoaung. ⁶Naning tee Karistoo'koo kuung otomaung tee oraka'nko danto nari' nkovui otoaung, ee'noko teie naninge oraka' nko-koo bakearavaunge tee Karistoo' tasi'puaung ee'noko noru'ua' tee. ⁷Ee aing dii' nkaning toire' oki'nareka', naninge dii' aava-koo taura'dariauka'. Baa tee naning aarumo koonto' nkovumaung tee koonto' tee-pina' Karistoo' koonto' otomana'. ⁸Ee'noko baa tee naning orara aarumo nkovumaung tee Sietani' bakaang, ai' tee tee ee'nara Sietani' tutuntoma-ita oraka'nko nkovui otomaung. Tee Kumponing Bauring sira'paru'noo' tee tee-koo nko-nko Sietani' bakaang orari-anta-koo. ⁹Baa tee naning Kumponing-koo neraka'pari ponto'aravainge tee orara nko-nko nkovua' otoaing, ai' tee-koo tee Kumponing bakaang domaang otong. Tee'koo teie orara nko-nko nko-koo makosi deea' Kumponinge neraka'antavui ponto'antavuu'nung-koo, bakaang aarumo tee-koo kuung sipuma. ¹⁰Enang tee, ee' nii'ke tasi'pampiaing baata teing Kumponing baurukaa' ee'noko baata teing Sietani' baurukaa': baa tee naning koonto'na' nkovuaung ee'noko ba'maiko' piaavuaung, tee tee Kumponing bakaang naning deea'.

Nii' Naruna' Naruna' Piaameeriaing

(3:11–5:21)

Jiisuu'ke Piaa Masikung Naumuru'na' Nii'ke Tee' Nari' Nkomeerii'naang

¹¹Aung tee naunau dii'ke tutuntoma-ita taaraveru'nung, nii' naruna' naruna' piaameerimatoaing. ¹²Ee'noko nii' tee-pina' Keini' nkomariauka' Sietani' bakaang naning-pina', tee baara'ma'nung dupisi'uu'nung. Aming-koo dupisi'uu' tee? Tee aa' bakaang nko-nko orara deempario', tee baara'ma'nung munte'uu' bakaang nko-nko tampara deemparako.

¹³Ta'niniriauka' dii' mmaikori' nantoonge kansi'koo-nupoonge munte'daariko. ¹⁴Nii'ke tee nii'maikorori' piaavarampimaung-koo ee' tasi'marimaung; nii' tanuaang boo'nameng-eta domamaririning. Baa tee naning ba'maiko' piaavuaung tee boo'aapenameng-koo mme' otong. ¹⁵Tee naning ba'maiko' munte'umaung tee ee'nara dupisi'nko ee'noko tee dii'ke noru'eri otong teing nantoong dupisi' nkonuka teing ookara domaang oparavaung okovuria'.

¹⁶Ee'noko piaa masikung nii'ke tasi'pampimaung Karistoo'ke nii'koo boo'parara naumurio', ee'noko napo' nii' tee'ke nii'maikorori' paku-koo moompiainge. ¹⁷Teka naning narung kapoo'nanka aung kansi'koong oto'evui deeko', ee'noko ba'maiko' ata'kuko teie tamung dutai

oovumatopeu', arekee' Kumponing bakaang piasa tee-koo kuung otoing tamparapeu'? Makotua'. ¹⁸Ee aing dii' nkaning toire' oki'nareka', kara narunge karompima piaavarampiauka', teka nko-nko ninka nari' masika' piaavarampiaing.

**Piasa Oro'antavampima Nii' Kumponing
Baurukaa' Taa'ni'antamaripeu'na'**

¹⁹Nii' masika' piaameerima nii'ka tasi'mariri o'noriaing nii' teing kara masikung okonara bakaning, ee'noko bane teie niikaang domange tokoona' tuutunamuriko deeko', niikaang domang kuaa'moriaing Kumponing-koo uro'kanoo'ke. ²⁰Ai' bakaang kara^a tee niikaang domang karomana'koo dau basi, ee'noko teie tee ookara kapoo'nanka noru'ui otong. ²¹Ee mmaikori', enang niikaang domange tuutunamuriaruko nii' teing avoro' o'noria' Kumponing-koo dutakanoo'ke. ²²Ee'noko tee nii'ke teing kapoo'nanka, aremurii' eentavampimaatopeu'ning teing nkavampimatopeu' tee bakaang boto siompampimaung-koo, tee dotu-antaning kapoo'nanka nkoampima. ²³Ee'noko bakaang boto tee aung: Nii'ke tee Bauring Jiisuu' Karistoo' bakaang miring tasi'pampira masika'antavampiaing tee tee Kumponing teroita Pako'pari'nii' domamuri taremuriainoo'koo, ee'noko naruna' naruna' piaameerimatoai tee' ee'na' botomuru'na' nko-koo. ²⁴Ookara teing bakaang boto siompaamatomaing teing tee-koo kuung otoromaing ee'noko tee teing-koo kuung otomaunge. Ee'noko nii'ke tee noru'ampiri otong tee nii'koo kuung otomaung teie Tanuaang Meekunge amuru'nunge noru'antamuriko.

**Tanuaang Kumponing-etaing Ee'noko
Tanuaananka Oreng Simpe'arampiaina'**

4 ¹Ee aing mmaikori' piaarampiaing, ookara tanuaananka naro'keta masika'antaverereria' otoai, teka io' nantoong karantavaariko~ paaraverererimaatoai teing tanuaananka tasi'koo teing Kumponing-etaning deeko', ai' aung-koo kansi'koo tee mmou' oreng tanuaananka otorong nakaro-nupoong~ karantavurimaing, ee'noko teing nakaro-nupoong tosiarima Kumponing-etaining tamparimaung. ²Tee ee'pina' tasi'periaing tee tanuaang kara okora' Kumponing bakaang deeko': ookara tanuaananka Kumponing-etaining teing tana'eriko aroo'aara sira'pariri aa'paavaining, "Ee', tee Jiisuu', tee Kumponing teroita Pako'pari'nii' nantoong domampurira tarevuriainoo' koo masika' pou'nung koonto' naning-naumpui." ³Teka ookara tanuaananka

^a 3:20 Ooveai Jooni 13:35, "Dii'ke dii'ka tee' piaareeriko ookara nantoonge tasi'daaripeu' dii' nkaning barevare-nupoong."

Jiisuu'koo tee' minku-koo makosi deeaing teing Kumponing-etaning deea'. Teing tee Karistoo'koo karenung pankaing bakaning, tee ee'nara tero dii'ke poaing taaraveru'nung, ee'noko tee bakaang tanuaang tee enang anke kansi'koo tero pora otong. ⁴Ee aing mmaikori', toirekaa', dii' teing Kumponing bakaning ee'noko dii'ke tee teing nakaro-nupoong tosisinanka boong deempereru', ai' tee Kumponing dii'koo otoing tee aa'na' purinto' tee-koo teing kansi'nupoong-koo otomaung-koo. ⁵Teing nakaro-nupoong tosisinanka teing kansi'koo-nupoong, tee'koo kapoo' teinge minkuaamaing teing kansi'aapening ee'noko ookarai kansi'koo-nupoonge teing taaravaarima siompaarimaung. ⁶Nii' teing Kumponing bakaning. Baa tee naning Kumponing noru'ui otomaung teie tee nii' taaramurimaung ee'noko teie naninge Kumponing bakaang deeaunge tee nii' taaramuriaung, ee'noko tee'koo nii'ke tasi'pampimaung tee Tanuaang kara masakung minkuvumaung ee'noko tee tanuaang tosi minkuvumaung.

**Kumponing Piaavampima Tee Nii'ke Naning
Nii'maiko' Naro'ka Piaavampiaing**

⁷Ee mmaikori' piaarampimaing, naruna' naruna' piaameeri o'norimaatoai, ai' tee aarumo paa-koong tee Kumponing-etaing, ee'noko tee naning paa bauko tee Kumponing-koo neraka'pari ponto'aru'nung, ee'noko teie Kumponing noru'ui otong. ⁸Teie naninge paa noru'uaunge tee Kumponing noru'ua', ai' Kumponing tee paa okonara. ⁹Kumponingee tee bakaang paa nii'koo ee'pina' nau-antamuru': Teie tee Bauring narung masakung kirokai botovuu' a' nii'anko kansi'koo nii' tee-koo domamarii'naang. ¹⁰Tee'koo ee'na'koo paa masakung nii'ke oo-koo makosi, nii'ke Kumponing piaavampi-ru'nung-koo deea', teka teie nii' tutung piaamurira Bauring botovuu'nung-koo tee iira Kumponing-etaing niikaning oraka' nkonanka-koo o'antamemurii'naang. ¹¹Ee mmaikori', tee' nari' Kumponingee piaamuru'nung deemparako nii' tee'ke naruna' naruna' piaameeriainge. ¹²Naninge tee Kumponing nii'na'mung oovua'; teka nii' naruna' naruna' piaameerimaing deemarima nii'ka tasi'mariai Kumponing tee nii'koo otomaung ee'noko bakaang paa tee nii'koo dupeari otong. ¹³Ai' teie tee bakaang Tanuaang Meekung nii' tankaang-antamurio' nii'ke tasi'pampimaung nii' tee ninka nari' o'norimaung ee'noko tee nii'koo otokoo'. ¹⁴Ee'noko nii'ke tee ooampiru' ee'noko sira'pampima daankiampima ee' nauarampikoo', "Baumai tee Bauring botovuu' nantoong kansi'nupoong ootukuning moo'urii'naang." ¹⁵Baa tee naning Jiisuu' sira'pui Kumponing Bauring tampumaung, Kumponing tee tee-koo kuung otomaung ee'noko tee Kumponing-koo kuung otokoo'. ¹⁶Tee'koo nii' bakaang paa naumuriko nii'ke tasi'pampima aroo'ampimaung, ai' Kumponing tee paa okora', ee'noko baa tee paa-koo

otomaung tee tee' nari' Kumponing-koo otomaung ee'noko Kumponing tee-koo otokoo'.

**Kumponing Bakaang Piaa Tee Iri'po'nung
Avoro'naanka-koo Muntemunte'**

¹⁷Kumponing bakaang piaa tee nii'koo dupearamaung nii' maia'moria' ee'noko papaaramaria' o'noria'naang te'mung tuutunan-na'mung tee-koo uro'kanoo'ke donkonampira, Karistoo'pina' oro'maritataa' anke kansi'koo o'noru'nung-koo. ¹⁸Piaa-koo tee avoro' otoa', teka teie piaae dupe-antanii'ke tee avoro' bata'umaung. Ai' avoro' tee nantoonge kiimata noru'ai avoreaamaung. Ee'noko baa-koo tee-koo avoromaung-koo piaa tee dupe-antanii' otoa'. ¹⁹Nii'ke tee Kumponing piaavampimaung nii' tutung teie piaamuru'nung-koo. ²⁰Naning narunge aa'pupeu', "Ninge tee Kumponing piaavansi o'nong," teka ba'maiko' munte'uma tee tee tosi bauko. Baa tee naning tee ba'maiko' oovui nari' otoresmaung piaavuaung teie tee Kumponing piaavarupeu' tee teie dutai oovuaung. ²¹Ee'noko aung tee boto nii' teie amuru'nung, "Baie tee Kumponing piaavuainge tee ba'maiko' tee' nari' piaavuainge."

Jiisuu' Baitoampima Kansi'koong Aava Puru'ampiana'

5 ¹Baata teing ookara nantoong tee Jiisuu' tee ee'nara Kumponinge uripo'keta Pako'pari'nii' nii' domamuri taremuriainoo'koo masika'antavaamaing teing ee'ning Kumponing baurukaa', ee'noko baa tee naning tee Bauma piaavuainge teie teing baurukaa' nari' piaavuriainge. ²Nii'ke tee Kumponing piaavampima ee'noko bakaang boto siompampima ee' noru'ampipeu', nii'ke teing baurukaa' nari' piaavarampiri otong. ³Ai' tee Kumponing piaa tee miru'noo' tee nii'ke Kumponing bakaning boto siompampimatoaing. Ee'noko teing bakaning boto teing pore' deeaing nii'koo. ⁴Ai' baata teing Kumponing baurukaa' teing tee tee siong-koo makosinuka bakaang aarumo kompaamaung-koo, ee'noko teing tee kansi' bakaang aarumo tee puru'ai otorong. Tee-koo ee'nung-koo Karistoo'koo baitomariri puru'ampimaung tee kansi' bakaang aarumo.

Kumponinge Tampa' Sira'puu'na' Jiisuu' Tee Bauring

⁵Baie aung kansi' bakaang aarumo puru'upeu'? Tee aa' teie naninge deeko' Jiisuu' tee Kumponing Bauring masika'antavuainge puru'koo makosi.

⁶Tee ee'nara Jiisuu' tee Pako'pari'nii' Kumponing Bauring taa'ni'antavari pou'nung, aa'noko: auronge paning-eta kemu'kana' karoma taa'ni'antavuu'^b aa'nou'noo'koo: ntong-koo minkiaru' ee'noko

^b 5:6 Ooveai Mat 3:17; Luk 9:35; Jon 12:28

boo'aapearama ereng tuuvuu'. Nka ntong-koo minkiaru'noo'ke naro'ke deea', teka ookenge aa'nou'noo'ka ntong-koo minkiaru'noo'ke ee'noko ereng tuuvuu'noo'ke tee' nari' auronge paning-eta karoma taa'ni'antavuu'. 7Ee'noko teie Tanuaang Meekunge tee' nari' masika'antavui taa'ni'antavumaunge,^c ee'nara Tanuaang Meekung kara masakung oko'bosi' deemparitaa'. 8Ee', teinge ee'ninge beaumo sira'paamaung aa'ninge tee Tanuaang Meekung, tee aurong ntong-koo karou'nung, ee'noko tee aurong ereng tuuvuu'noo'ke karou'nung. Aing teing beaumo biikaang noru' narung ee' oro' minkuai otong Jiisuu' tee Kumponing bauring. 9Nantoonge kapoo' sira'paako masika'antavampimaung, teka Kumponing bakaang kara sira' tee deto basina' masika'anta-koo makosi, ee'noko aung kapoo' ninge naurampimatomaung Kumponing ee'narai sira'puu'nung Jiisuu' Bauring tampuma. 10Baa tee naning Kumponing Bauring masika'antavumaunge tee ee' noru'ui otong bakaang domange, Jiisuu' tee Kumponing Bauring Kumponing naumuru'na'. Ee'noko teie masika'antavuaunge tee Kumponing tee daang minku tampumaung, ai' teie tee daang-antavumaung masika'antavuaruma tee kara Kumponing sira'puu'nung bauring-koong. 11Ee'noko tee kara Kumponing sira'puu'nung tee aung: Kumponing tee nii' domaang oparavauka'nung amuru', ee'noko tee domaang tee Bauring-koo otong. 12Baa tee naning Bauring oto'evumaung tee-koo tee domaang otong, ee'noko baa tee naning Bauring oto'evuaung tee-koo tee domaang otoa'.

Koonto' Noru'ampipeu' Nii' Domaang Oparavaung Okomuri Otong

13Aung tee ninge dii'koo daariamang tee Kumponing Bauring bakaang miring masika'antaverimaung-koo dii'ke noru'erii'naung dii' teing tee domaang oparavaung oto'deruring. 14Ee'noko nii' ee' noru'ampima to'biimariri o'noring: Nii'ke kapoo' eentavampiko bakaang pia siompampiri deeko' teie tee taaramuriaing. 15Ee'noko nii'ke ee' noru'ampira deeko', "Teie tee taaramurimaung tenang eentamariko," nii'ke tee napo' ee' noru'ampiaing, "Nii'ke masika' nkavampiaing teing eentavampimananka tee." 16Dii'koo narunge ba'maiko' tee oraka'nko koonto' boo'koo makosinamurii' deeaung nkovuko oovura deeko' teie tee kuni-koo pakuvuaing, ee'noko Kumponing tee domampuai. Aung tee teing nantoong oraka'nko, koonto' boo'koo makosinamurii' deeaung-nko nkoaavaining-koo nkoaravaing. Namurii' oraka'nko koonto' boo'koo makosi masika' otomang, ee'noko ninge aa'pampa' temurii'koo kunsirariai. 17Ookara amutemurii' nko-nkonanka koonto' deeaing teing

^c 5:7 Tanuaang Meekunge Jiisuu' maanto'antavuu' (Luk 4:1), boo'keta daa'antavuu' (Rom 8:11; Nka 17:31), ee'noko bakaning kara nkanuka taa'ni'antananka avuru' kara masikee-anta-koo (Nka 4:29-31).

oreng, teka temurii'koo oraka'nko koonto' boo'koo makosinamurii' deeaung-koo kunsirarii'naang tampamang.

¹⁸Nii'ke tee noru'ampiri o'noring teie naninge Kumponing-koo ponto'nii'ke tee orara aarumo danto nari' nkovuaung teie Kumponing Bauringe tampa' tarevuio'. Ee'noko teie Sietani'ke tee tee kompuaung. ¹⁹Nii' nii'ka tee noru'mariri o'noring, nii' teing Kumponing Baurukaa', ee'noko ootukunung kansi'koo-nupoong teing tee naning orara bakaang iri'koo kuung otorong. ²⁰Ee'noko nii'ke tee noru'ampiri o'noring teie Kumponing Bauringe tee tero porai'nange noru' amuru', nii'ke tee Kumponing Masikung tasi'pampii'naang ee'noko nii' teing enang tee-koo masikung-koo kuung o'norimaung Bauring-koo Jiisuu' Karistoo'koo kuung o'nori, tee aung tee ee'nara Masikung Kumponing, domaang oparavaung okora'. ²¹Dii' ee'ning toirekaa' oki'nareka' teieta kumponinanka daang-koong-eta tonta'dariri otoriai. Ee', ee'na'.